

29.5.2017

Parlamentaarinen liikenneverkon rahoitusta arvioiva työryhmä

Aika	Keskiviikko 24.5.2017 klo 8.00–9.30	
Paikka	Liikenne- ja viestintäministeriö, Eteläesplanadi 16 (Sonckin sali)	
Osallistujat:		
Jäsenet	Anne Berner Mirja Vehkaperä Markku Rossi Jukka Kopra Markku Eestilä Ari Jalonen Jari Ronkainen Krista Kiuru Harry Wallin Mats Löfström Peter Östman Kari Uotila Olli-Poika Parviainen	liikenne- ja viestintäministeri (X) Suomen keskusta (X) Suomen keskusta (X) Kansallinen kokoomus (X) Kansallinen kokoomus (-) Perussuomalaiset (X) Perussuomalaiset (X) Suomen Sosialidemokraattinen puolue (X) Suomen Sosialidemokraattinen puolue (X) Ruotsalainen kansanpuolue (X) Kristillisdemokraatit (-) Vasemmistoliitto (X), poistui asiakohdassa 4 Vihreä liitto (X)
Pääsihteeri	Mikael Nyberg	liikenne- ja viestintäministeriö (X)
Pysyvät asiantuntijat	Juhapekka Ristola Hannu Mäkinen Johanna Osenius	liikenne- ja viestintäministeriö (X) valtiovarainministeriö (X) työ- ja elinkeinoministeriö (-)
Sihteerit	Hanna Perälä Leo Parkkonen	liikenne- ja viestintäministeriö (X) valtiovarainministeriö (X)

Asialista

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen.
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.
3. Asialistan hyväksyminen
Kokouksen asialista hyväksyttiin.
4. Toimenpiteitä päästövähennystavoitteeseen pääsemiseksi
Pääsihteeri Mikael Nyberg esitteli ehdotettuja toimenpiteitä päästövähennystavoitteeseen pääsemiseksi (liite 1) sekä sihteeristön laatimia esimerkkejä tarvittavasta toimenpidepaketista, jolla vaikutettaisiin sekä liikennesuoritteeseen että autokannan uusiutumiseen erilaisin keinoin (verot, tuet ja ohjaus, sääntely).

Puheenjohtaja totesi, ettei ole tunnustettu yksittäistä keinoa, jolla päästövähennystavoitteeseen päästäisiin. Tämän vuoksi tarvitaan keinojen yhdistelmää. Aikataulu (2030) ja päästövähennystavoite (3,6 Mt CO₂) eivät jousta. Eri keinoilla on erilaisia vaikutuksia. Lisäksi on paljon asioita, joita työryhmä ei voi kontrolloida.

Esitysten jälkeisessä keskustelussa mm.:

- Kokousmateriaalia pidettiin hyvänä ja konkreettisena lähtökohtana, josta voidaan alkaa keskustella. Toisaalta pohdittiin, puuttuuko listalta jotain oleellista.
- Pohdittiin, voitaisiinko liikenteen ruuhkamaksutuloa kanavoida joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn tukemiseen (korvamerkintä). Ylipäätään toivottiin joukkoliikenteen kehittämistä/edistämistä niin pitkänmatkan liikenteessä (esim. rautatiet) kuin tiheään asutuilla seuduilla, toisaalta tuotiin esille rautatieinfrastruktuurin suuret kustannukset.
- Useissa puheenvuoroissa tuotiin esille tarvetta päästövähennystoimenpiteiden arviointiin/analysointiin myös muiden vaikutusten osalta, kuten yhteiskunnalliset vaikutukset esim. tulonjakoon, alueisiin (erilaiset kaupungissa ja maaseudulla), ihmisten elinkeinoelämän liikkumisen mahdollisuudet ja niiden kustannukset, päästöjen vähentämisen vaikutus työllisyyteen, eriarvoistumiseen jne.
- Toivottiin logistiikkaketjujen tarkastelua laajemmin (esim. tavaravirtojen ohjaaminen ja sujuvuuden parantaminen).
- Useissa puheenvuoroissa esitettiin, ettei liikkumista tule rajoittaa mm. työvoiman liikkuvuuden takaamiseksi.
- Esitettiin päästölaskennan ulkopuolella olevan uuden harrasteautoluokan luomista museoajoneuvojen lisäksi.
- Korostettiin käyttäytymiseen ja asenteisiin vaikuttamisen merkitystä.
- Pohdittiin, onko tiiviimpi yhdyskuntarakenne pelkästään hyvä asia, samalla tuotiin esille hyvät kokemukset MAL-sopimuksista.
- Epäiltiin pysäköintipaikkojen vähentämisen mielekkyyttä, mm. pysäköintipaikkojen vähentämisen vaikutusta kivijalkakauppojen toimintaedellytyksiin. Lisäksi pysäköintipaikkojen vähentäminen keskustoissa voisi kannustaa automarkettien käyttöön. Toisaalta korostettiin maksuttoman liityntäpysäköinnin merkitystä.
- Oltiin huolestuneita nopeusrajoitusten negatiivisista vaikutuksista päästöille (jarutus/kiihdytys) ja kuljetuskustannusten mahdollisesta kohoamisesta. Nähtiin, että paremminkin pitäisi tehdä tiet ja liikenne sujuvimmiksi (liittymät, rampit, kiihdytyskaistat).
- Esitettiin, että toimenpiteiden reunaehdoiksi asetettaisiin, että verotusta ei koroteta eikä uusia kieltoja aseteta.
- Suurista toimenpiteistä keskeisimmäksi todettiin biopolttoainevervoitteen kasvataminen 30 prosenttiin. Biopolttoaineiden osalta nostettiin esiin riskit niiden ympäristövaikutuksista.
- Toivottiin mahdollisuuksien mukaan eri ohjaustoimenpiteitä erilaisille alueille: kaupunkiseuduilla on enemmän vaihtoehtoisia kulkumuotoja henkilöautoliikenteelle kuin haja-asutusalueilla. Esitettiin, ettei alueellista tasa-arvoa saa heikentää.
- Kiinnitettiin huomiota työryhmälle jaettuun koskevaan Trafín laatimaan kartta-aineistoon, joka osoittaa selviä alueellisia eroja autokannassa.
- Esitettiin, että eduskuntaryhmät mieltisivät seuraavaan kokoukseen mennessä keinoja, millä päästövähennystavoitteeseen voitaisiin päästä.
- Toivottiin päätöksenteon taustaksi taulukkoa, missä olisi listattuna keinojen vaikutukset päästöihin ja kustannukset.
- Toivottiin, että pehmeillä keinoilla voitaisiin selvittää, mutta useat edustajat arvelivat kuitenkin, että tavoitteisiin pääsemiseksi tarvitaan myös veronkorotuksia.

Puheenjohtaja korosti tarvetta aidosti vaikuttaviin toimiin, joilla vuodelle 2030 asetetut ja sitä myöhemmät tavoitteet voidaan saavuttaa. Tarvitaan useita, pitkäjänteisiä toimia, jotta tavoitteet voidaan saavuttaa. Yhteenvetona käydystä keskustelusta puheenjohtaja totesi, että työryhmä suhtautuu varauksellisesti pysäköintiin liittyviin toimenpiteisiin ja pitää tukiin painottuvia kannustimia hyvänä vaihtoehtona. Puheenjohtaja totesi, että käydyn keskustelun pohjalta sihteeristö laatii keinoyhdistelmiä ja VATT:lta tilataan selvitys keinojen kokonaisvaikutuksista. Tärkeää on myös tehdä ehdotuksia elokuun aikana vuoden 2018 budjettikäsittelyyn 25 miljoonan euron käytöstä liikenteen osalta.

Lisäksi puheenjohtaja toi esiin, että työryhmän käsiteltävänä on neljä aihepiiriä, joista päästövähennyskeinot on ensimmäisenä käsitellyssä. Päästövähennyskeinoja koskevan väliraportin laatimisen jälkeen jatketaan muilla aiheilla.

5. Liikenteen automaatiota ja palveluita koskevan sidosryhmäkuulemisen kysymykset
Hyväksyttiin puheenjohtajan esittelemät automaatiota ja palveluita koskevan sidosryhmäkuulemisen kysymykset.
6. Seuraavat kokoukset (liikenne- ja viestintäministeriö, Eteläesplanadi 16, Helsinki)

7.6.2017 klo 8.00 - 9.30
21.6.2017 klo 8.00 - 9.30
15.8. klo 8.30 - 10.30
7.9.2017 klo 8.00 - 9.30
21.9.2017 klo 8.00 - 9.30
5.10.2017 klo 8.00 - 9.30
19.10.2017 klo 8.00 - 9.30
9.11.2017 klo 8.00 - 9.30
23.11.2017 klo 8.00 - 9.30
8.12.2017 klo 9.45 - 11.15
20.12.2017 klo 8.00 - 9.30

7. Muut asiat
Muita asioita ei ollut

8. Kokouksen päättäminen
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.30.

Liitteet Ehdotettuja päästövähennystoimenpiteitä koskeva esitys (liite 1)

Jakelu Parlamentaarisen työryhmän jäsenet, varajäsenet, pääsihteerit, pysyvät asiantuntijat ja sihteerit
Liikenne- ja viestintäministeriön virkamiesjohtoryhmä